

WETERYNARYJNY MONITORING SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH ŻYWNOŚCI POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

J. Rachubik, B. Kowalski

*Zakład Radiobiologii, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Al.
Partyzantów 57, 24-100 Puławy*

W Polsce za bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego odpowiada Inspekcja Weterynaryjna. Na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie sposobu postępowania z substancjami niedozwolonymi, pozostałościami chemicznymi, biologicznymi, produktami leczniczymi i skażeniami promieniotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. z 2006 r. Nr 147, poz. 1067) prowadzony jest monitoring skażeń promieniotwórczych powyższych produktów. W monitoringu uczestniczy 9 Zakładów Higieny Weterynaryjnej oraz Zakład Radiobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego. Biorąc pod uwagę podział administracyjny i geograficzny Polski oraz dążąc do możliwie równomiernego obciążenia pracą poszczególnych ZHW wprowadzono następujący plan pobierania próbek: ZHW Wrocław – województwo dolnośląskie i lubuskie, ZHW Poznań – województwo wielkopolskie i zachodniopomorskie, ZHW Gdańsk – województwo pomorskie i kujawsko-pomorskie, ZHW Opole – województwo opolskie i łódzkie, ZHW Katowice – województwo śląskie i małopolskie, ZHW Warszawa – województwo mazowieckie i świętokrzyskie, ZHW Olsztyn – województwo warmińsko-mazurskie, ZHW Białystok – województwo podlaskie, ZHW Lublin – województwo lubelskie, Zakład Radiobiologii PIWet-PIB – województwo podkarpackie. Wszystkie laboratoria są wyposażone w zunifikowane detektory scyntylacyjne (NaI/Tl) oraz oprogramowanie Genie 2000. Badania monitoringowe są wykonywane na próbkach mięsa bydła, świń, owiec, zwierząt łownych, drobiu oraz ryb, jaj kurzych i mleka krowiego. Do badań pobiera się losowo co kwartał w każdym województwie po 3 próbki o masie 1 kg z gospodarstw lub zakładów przetwórczych. Oceniając wyniki badań monitoringowych, należy stwierdzić, że notowane stężenia aktywności Cs-134 i Cs-137 były bardzo niskie i w większości przypadków kształtowały się poniżej tzw. minimalnej mierzalnej aktywności (MDA – minimum detectable activity), tj. poniżej 1–2 Bq/kg. Jedynie w mięśniach dziczyzny rejestrowano niekiedy stężenia aktywności radioizotopów na poziomie kilkunastu – kilkudziesięciu Bq/kg. W żadnej z przebadanych próbek nie stwierdzono przekroczenia obowiązujących limitów. Na podstawie uzyskanych wyników badań monitoringowych można stwierdzić, że krajowa żywność pochodzenia zwierzęcego jest w pełni bezpieczna pod względem radiotoksykologicznym.